

2011-10-21
Dnr 43-2011:1248

Emmaboda kommun
kommunen@emmaboda.se
Rektorn vid Vissefjärda skola
ingrid.bruze@emmaboda.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Vissefjärda skola
i Emmaboda

Tillsyn i Vissefjärda skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Emmaboda under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vissefjärda skola besöktes av Skolinspektionen den 27 september 2011.

I Vissefjärda skola når inte samtliga elever målen i alla ämnen. Skolan behöver således vidta åtgärder för att ge eleverna möjlighet att nå målen.

För att öka elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål behöver arbetet med att ge eleverna inflytande över sin utbildning förbättras. Skolinspektionen pekar i det sammanhanget på att utformningen av elevernas inflytande inte anges i planeringen av utbildningen och att skolan inte har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån stigande ålder och mognad. Även elevernas individuella utvecklingsplaner behöver förbättras och i det avseendet utformas i enlighet med författningarnas krav. Det är också av vikt att utarbetandet av åtgärdsprogram förbättras så att åtgärdsprogram för elever i behov av det till fullo uppfyller författningarnas krav.

Skolan arbetar aktivt och på ett fruktbart sätt med värdegrundsfrågor. Eleverna är delaktiga i utarbetandet av skolans ordningsregler och plan mot kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte författningarnas krav.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Vissefjärda skola i Emmaboda måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Emmaboda kommun att senast den **30 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till inflytande över utbildningen i enlighet med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med inflytande. (1 och 4 kap. skollagen, Lgr 11).

I detta ingår att:

- Utformningen av inflytande anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån stigande ålder och mognad.

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd. (3 kap. skollagen).

I detta ingår att:

- Utarbetade åtgärdsprogram anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Bedömning och betygssättning

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning. (10 kap. skollagen).

I detta ingår att:

- De skriftliga individuella utvecklingsplanerna innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Skolan erbjuder inte eleverna språkval i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Erbjudande av utbildning (9 kap. skolförordningen).

I detta ingår att:

- eleverna erbjuds språkval i enlighet med författningarnas krav.

2011-10-21

4 (10)

Dnr 43-2011:1248

Anmärkingar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 30 mars 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Vissefjärda skola har redovisat hur stor andel av eleverna som nått målen i årskurs 3 och 5. För årskurs 3 redovisas måluppfyllelsen för åren 2009 och 2010 och för årskurs 5 åren 2006–2010. I årskurs 3 nådde 94 procent av eleverna målen i svenska år 2009 medan motsvarande värde för 2010 var 85 procent. I matematik nådde 88 procent målen år 2009 och år 2010 var motsvarande värde 90 procent.

För årskurs 5 saknas uppgifter för måluppfyllelsen i ämnena teknik och hem-och konsumentkunskap i skolans redovisning. Av de uppgifter som skolan lämnat framgår dock att 88,8 procent av eleverna nådde målen i engelska, matematik och slöjd år 2009. I övriga redovisade ämnen nådde samtliga elever målen. År 2010 nådde 77 procent målen i engelska, slöjd och i de naturorienterande ämnena och 61,5 procent nådde målen i svenska. I de övriga ämnen där måluppfyllelsen redovisas för detta år var måluppfyllelsen 100 procent.

Av skolans redovisning av måluppfyllelsen framgår således att inte alla elever ges möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Av elevintervjuer framgår att eleverna upplever klimatet på skolan som i huvudsak gott. Resultatet av Skolinspektionens enkät som eleverna svarat på våren 2011 ger positiva värden på "trygghet", "studiero" och "respekt och ömsesidigt förtroende". I skolans kvalitetsredovisning (2010) redovisas resultat från skolans egen enkät "Hur bra är vår skola". I enkäten svarade 96 procent av eleverna att det råder trygghet och trivsel i skolan, något som lyfts fram som positivt i kvalitetsredovisningen samtidigt som det understryks att målet är att samtliga elever ska uppleva trygghet och trivsel. Av skolans kvalitetsredovisning framgår också att det i huvudsak varit en lugn stämning i skolan under det senaste läsåret, men att det periodvis behövts särskilda insatser för att komma tillrätta med vissa problem. Av den verksamhetsredogörelse skolan lämnat inför tillsynen och intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att skolan har ett kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor. Det arbete som genomförts för att förbättra situationen i vissa avseenden har också gett resultat, enligt rektorn.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till inflytande över utbildningen i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

I Vissefjärda skola har eleverna delvis ett inflytande över sin utbildning och i frågor som rör dem genom olika forum för samråd. Av intervjuer med lärare och elever framgår också att eleverna ges ett inflytande över arbetssätt och innehåll i undervisningen. Av elevintervjun framgår dock att eleverna upplever att deras inflytande på undervisningen varierar beroende på ämne.

Lärarna uppger att de har diskuterat elevinflytande, men inte i någon större utsträckning eller på ett systematiskt sätt. Utformningen av elevernas inflytande över sin utbildning anges inte i planeringen av verksamheten och inte heller redovisar skolan en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån stigande ålder och mognad. Därmed saknar skolan ett viktigt instrument för att utveckla sitt arbete med att ge eleverna möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen

Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

De åtgärdsprogram som utarbetats i Vissefjärda skola och som Skolinspektionen tagit del av uppfyller i huvudsak skollagens krav. I åtgärdsprogrammen anges dock inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Lärarna i Vissefjärda skola har varje termin utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare. Skolan utarbetar individuella utvecklingsplaner (IUP) för samtliga elever. I de IUP som Skolinspektionen tagit del av finns exempel som saknar beskrivningar av skolans insatser för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Det finns också exempel där skolans insatser uttrycks vagt genom att exempelvis endast ange att "klassläraren ska slösa beröm".

Vad gäller de skriftliga omdömena finns exempel där elevens kunskapsutveckling beskrivs på ett otydligt sätt i förhållande till kunskapskraven. I stället för en tydlig koppling till kunskapskraven formuleras omdömena i termer av att eleven är allmänbildad och aktiv på lektionerna eller att eleven lyssnar och tar till sig instruktioner, är ambitiös, visar intresse och är positivt inställd till undervisningen.

Vidare, i de IUP Skolinspektionen tagit del av, beskrivs inte elevens kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i. Det ges exempelvis ett övergripande omdöme för det naturorienterande ämnesblocket och således framgår inte omdömena för ämnena biologi, kemi och fysik tydligt. Det saknas även omdömen för ämnet teknik i de individuella utvecklingsplanerna.

Enligt skollagen ska läraren ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne som eleven får undervisning i. Även vid ämnesövergripande undervisning är således utgångspunkten att den individuella utvecklingsplanen ska innehålla skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det kan dock vara rimligt att i de lägre årskurserna ge de skriftliga omdömena i ämnesblock, om man i den lokala pedagogiska planeringen använder sig av de möjligheter till ämnesövergripande undervisning, som kursplanerna ger utrymme för. Enligt uppgift från rektorn kommer skolan från och med höstterminen 2011 att ge skriftliga omdömen i varje ämne eleven får undervisning i.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna språkval i enlighet med författningarna.

2011-10-21

8 (10)

Dnr 43-2011:1248

Motivering:

Enligt skolförordningen ska skolan som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Som alternativ till dessa språk ska en elev erbjudas det språk eleven har modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andra språk om eleven i övrigt får undervisning i ämnet, engelska eller teckenspråk.

Som alternativ till undervisning i moderna språk erbjuds eleverna i Vissefjärda skola svenska och engelska som språkval. Svenska och engelska erbjuds dock i kombination och inte var för sig. Eleverna har således inte möjlighet att välja antingen engelska eller svenska.

Författning:

9 kap. 5–7 §§ skolförordningen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Vissefjärda skola har en plan mot kränkande behandling som till delar är utformad i enlighet med författningarnas krav. I planen saknas dock redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts. Åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling i innevarande års plan är dessutom allmänt formulerade och har i det avseendet en otydlig koppling till den kartläggning av verksamhetens behov som genomförts av skolan.

Författning:

6 kap. 10 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Vissefjärda skola

Vissefjärda skola i Emmaboda kommun har totalt 120 elever, 15 elever i förskoleklass och 105 elever i årskurs 1–6. Skolan tillhör tillsammans med Långasjö, Johansfors och Lindås skolor det yttre bildningsområdet i kommunen. I Vissefjärda skola finns ett arbetslag där all personal ingår. Skolan har en kulturprofil och har undervisning i åldershomogena klasser.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Robert Holmblad, Rut Hård af Segerstad, Sofia Lindstrand och enhetschef Allan Westerdahl deltagit

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Ronny Högberg
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudier i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning. Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).